भूतानिदेवासुरमनुष्यादीनि चित्रावाचः वेदार्थव्याख्यानविषयाः ॥ ७ ॥ एवमित्युक्तोपसंहारः केषांचिदध्ययनादिशून्यानामप्युपदेशपारंपर्येण अपरेपाखंडमतयः वेदविरुद्धार्थमतयः ॥ ८ ॥ तत्प्रकृतीनांमायागुणमूलत्वान्मन्मायामोहितधियः अनेकांतं नानाविधम् ॥ ९ ॥ तदेवाह धर्ममितिसार्धेन धर्मकर्ममीमांसकाः यदुक्तम् मोक्षार्थीनप्रवर्तेततत्रकाम्यनिषिद्धयोः नित्यनैमित्तिकेकुर्यात्प्रत्यवायजिहासयेत्यादि यशःकाव्यालंकारकृतः यथाहुः यावत्कीर्तिर्मनुष्यस्यपुण्यालोकेषुगीयते तावद्वर्षसहस्राणिस्वर्गलोकेमहीयतइति कामंवात्स्यायनादयः सत्यंदमंशमंच योगशास्त्रकृतः अन्येदृष्टार्थवादिनोदंडनीतिकृतः वैप्रसिद्धम् ऐश्वर्यमेवस्वार्थंपुरुषार्थंवदंति अतःसामाद्युपायाएवश्रेयःसाधनमितितेषांमतम् तथै

याभिर्भूतानिभिद्यंतेभूतानांमतयस्तथा ॥ यथाप्रकृतिसर्वेषांचित्रावाचःस्रवंतिहि ॥ ७॥ एवंप्रकृतिवैचित्र्याद्भिद्यंतेमतयोनृणाम्॥ पारंपर्येणकेषांचित्पाखंडमतयोपरे ॥ ८ ॥ मन्मायामोहितधियःपुरुषाःपुरुषर्षभ॥ श्रेयोवदंत्यनेकांतंयथाकर्मयथारुचि ॥ ९ ॥ धर्ममेकेयशश्चान्येकामंसत्यंदमंशमम्॥ अन्येवदंतिस्वार्थंवाऐश्वर्यंत्यागभोजनम् ॥ केचिद्यज्ञतपोदानंव्रतानिनियमान्यमान्॥ १० ॥ आद्यंतवंतएवैषांलोकाःकर्मविनिर्मिताः॥ दुःखोदर्कास्तमोनिष्ठाःक्षुद्रानंदाःशुचाऽर्पिताः॥ ११ ॥ मय्यर्पितात्मनःसभ्यनिरपेक्षस्यसर्वतः॥ मयात्मनासुखंयत्तत्कुतःस्याद्विषयात्मनाम्॥ १२॥ अकिंचनस्यदांतस्यशांतस्यसमचेतसः॥ मयासंतुष्टमनसःसर्वाःसुखमयादिशः॥ १३ ॥ नपारमेष्ठ्यंनमहेंद्रधिष्ण्यंनसार्वभौमंनरसाधिपत्यम्॥ नयोगसिद्धीरपुनर्भवंवामय्यर्पितात्मेच्छतिमद्विनाऽन्यत् ॥ १४ ॥

वत्यागंभोजनंचलोकायतिकाः यज्ञतपोदानंयज्ञोदेवतानांपूजनंतपश्चदानंच ॥ १० ॥ तेषांतुच्छफलत्वमाह आद्यंतवंतइति एषांलोकाः एतैःसाध्यानिफलानि तमोनिष्ठामोहावसानाः भोगकालेऽप्यसूयादिभिः शुचार्पिताःव्याप्ताः ॥ ११ ॥ भक्तेर्मुख्यत्वमाह मयीति यावत्समाप्ति हे सभ्य मयापरमानंदरूपेणआत्मनान्यरूपत्वेनस्फुरता ॥ १२ ॥ किंच अन्येषांतत्तल्लोकादिपरिच्छिन्नंसुखम् भक्तस्यतुपरिपूर्णमित्याह अकिंचनस्येति ॥ १३ ॥ परिपूर्णतामेवाह नपारमेष्ठ्यमिति रसाधिपत्यंपातालादिस्वाम्यम् अपुनर्भवंमोक्षमपि मद्विनामांहित्वा अन्यन्नेच्छति अहमेवतस्यप्रेष्ठइत्यर्थः ॥ १४ ॥